

[Kristen Amby.]

ten vilde — og det er jo Roosevelts Aand, der har svævet over denne Pagt, selv om han ikke fik Lov at sætte sit Navn derunder —, fordi de store Stater ikke kan enes, nuvel, saa maa man med bedrøvede og ængstelige Hjerter tage imod det, men saa Gud bedre Verden! Men det fritager ikke det lille Land, den lille Stat, for sit eget Vedkommende at omstille sig fra at være en Slags passiv Tilskuere til Begivenhederne paa Verdens-teatret til at være en aktiv Medkæmper for Fred og Fremskridt i Nationernes Forbund.

Jeg er derfor særdeles bekymret, naar jeg har kunnet opleve her i dette høje Ting, at en Mand som det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard i Virkeligheden er besjælet af den nationale Egoisme, som under større Forhold bliver til Ulykke, og som, hvis alle fulgte det Instinkt, der ligger deri, vilde lukke af for virkelige mellemfolkelige Fremskridt. Jeg tænker her paa den Betragtning, han anlagde i Debatten forleden, hvor det drejede sig om Forespørgselen til Forsvarsministeren om Hvervning, og i øvrigt i forskellige Taler ude i Landet, hvor det er sagt, at det danske Folk nok vil være med til at yde de militære Kontingenter, som efter Pagtens Bestemmelse kunde kræves af os, men at det, vort Folk altsaa, efter sit Væsen var imod i den militære Politik at gaa ud over det strengt krævede og en bestemt Modstander af, at Danmarks Ungdom frivilligt gjorde Tjeneste i fremmede Hære.

De Betragtninger, jeg nu kommer med, kan da vendes mod alle, der søger at lægge, om jeg saa maa sige, igen det Forsvarsvæsen, som nu er ved at blive bygget op, for Had. Ønsker man nemlig virkelig Solidaritet, saa spørger man ikke smaaligt efter: Har jeg nu ydet alt det, der kræves? Med Hensyn til det militære glemmer det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard, at selve Pagten forudsætter, at et Land selv sammen med sine omliggende, venligtsindede Naboer sætter sig til Modværge med det samme, hvis Angreb sætter ind, hvorefter man under Kamp mod Angriberen afventer det Tidspunkt, hvor en almindelig væbnet hjælpende Magt kan sættes ind fra De Forenede Nationer.

Med Hensyn til vor Ungdoms Villighed til Tjeneste nu i den britiske Hær ser vi det — og det vil vi sige ganske aabent — som et Sundhedstegn og ogsaa et Tegn paa Vilje til Solidaritet med den Verden, der har lidt og kæmpet for os, at denne Ungdom er villig til ud fra ægte og dybe Instinkter at være med til ude i Verden nu at bære

nogle af de Byrder, som deres Kammerater under farligere Forhold har baaret, saaledes at den nu kan aflaste en Del af den allierede Ungdom, der sandelig bår Krigens Hede og Byrde i de sværeste Aar. Den enkeltes Motiv kan ingen granske, men at der skulde advares mod den Solidaritet, der heri giver sig Udtryk, havde jeg sidst af alt troet at skulle høre fra et Medlem af et Parti, der ellers altid priste Idealerne om mellemfolkeligt Sammenhold og Fællesfølelse.

Inden jeg vender mig til Fremtidens Opgaver, finder jeg det rimeligt kort at hæfte mig ved, hvordan vi har klaret de umiddelbare økonomiske Spørgsmaal, der forelaa efter Krigens Ophør. Danmark stod med et godt og uskadt Produktionsapparat i Landbruget, med en delvis uskadt, ydedygtig Industri og Haandværk. Industrien og Haandværket har lidt og lider stadig under Mangelen paa de nødvendige Raastoffer, der er en Betingelse for, at det normale Arbejde kan komme i Gang, Produktionen øges og Levevilkaarene forbedres. Til vort Held og til Landbrugets Fortjeneste stod vort Landbrug altsaa, skønt det under Krigens har maattet undvære Foderstoffer og Gødningsstoffer, med et saadant Produktionsapparat, at vi var i Stand til øjeblikkelig fra Danmark at afgive i Mængdevis af Varer, som det sultende Europa længtes efter og trængte til. Naturligvis kunde der ikke blive Tale om ud fra en Kræmmermoral at begynde at tinge om dette vort Aktiv, og det er da heller ikke sket. Vi har uden med det samme at faa Raavarer derfor eksporteret villigt af vore Landbrugsprodukter, men naturligvis er det nødvendigt, at man tilstræber Afslutningen af Handelstraktater, naar det er muligt og gørligt, for at Danmark til Gengæld for sin Eksport kan modtage de for os livsnødvendige Raavarer til vor Produktion. Naar man betænker, hvilken Forstyrrelse i den naturlige økonomiske Ligevægt Krigens, særlig i sin sidste Fase, var, kan man kun glæde sig over, at det, selv om man kunde ønske, det kunde gaa hurtigere, dog er lykkedes allerede nu at faa den økonomiske Vekselvirkning til at begynde at fungere.

Jeg vil i denne Sammenhæng gerne sige et Par Ord om Afslutningen af vor Handelstraktat med England. Inden jeg taler videre herom, vil jeg gerne bede den højtærede Udenrigsminister her i Tinget kort at gøre Rede for denne Traktat, for jeg er bange for, at mange af os, selv om vi i store Træk kender den, næppe rigtigt kan følge den i Enkeltheder, selv om vi nok i